

ПВНЗ «МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

I НАУКОВИХ ЧИТАНЬ

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ
МЕДСЕСТРИНСТВА, ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА
ПСИХОЛОГІЇ В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ»**

28 лютого 2025 року

Миколаїв, 2025

ПВНЗ «МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

I НАУКОВИХ ЧИТАНЬ

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ
МЕДСЕСТРИНСТВА, ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА
ПСИХОЛОГІЇ В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ»**

28 лютого 2025 року

Миколаїв, 2025

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО.....	8
--------------------	---

I. МЕДСЕСТРИНСТВО

АКИМОВА Оксана

Розвиток медсестринської освіти, практики та управління для санації пораненого війною суспільства.....	9
--	---

БЛОХОВИТА Олена

Стратегічні напрями розвитку медсестринства в Україні	13
---	----

ГЕРМАНЕНКО Наталя

Актуальні проблеми медсестринства в Україні під час війни	16
---	----

ДОНІНА Ольга

Професійне вигорання медичних працівників в реалії воєнного стану.....	18
--	----

КИРГИЗОВА Вероніка

Права пацієнтів у системі надання медичної допомоги	21
---	----

КОПТЕВ Михайло, ОЛІЙНІЧЕНКО Ярина

Значення вибіркового компонента для вивчення морфології людини здобувачами освітньо-професійної програми «Медсестринство»	24
---	----

МОРОЗ Людмила

Роль медичної сестри в профілактиці психосоматичних захворювань населення.....	27
--	----

ТАРІМ Альона

Особливості роботи медичної сестри з масажу в умовах багатопрофільної лікарні.....	31
--	----

II. ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

ВОЛОДКА Наталя

Освітні аспекти вирішення соціальних проблем громадського здоров'я в Україні в умовах воєнного стану.....	34
---	----

ГРЖЕВА Ганна

Важливість громадського здоров'я для суспільства	35
--	----

ГРИЦКЕВИЧ Віталіна

Моніторинг та реагування на небезпеки для здоров'я під час надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я	38
---	----

Михайло КОПТЕВ,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри анатомії з клінічною анатомією
та оперативною хірургією
Полтавського державного медичного університету

Ярина ОЛІЙНИЧЕНКО,
викладач кафедри анатомії з клінічною анатомією
та оперативною хірургією
Полтавського державного медичного університету

ЗНАЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ МОРФОЛОГІЇ ЛЮДИНИ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «МЕДСЕСТРИНСТВО»

Нині процес підготовки здобувачів освіти у медичних вишах передбачає формування не лише конкурентоспроможних фахівців, а й усебічно обізнаних, ерудованих, самодостатніх особистостей. Якщо раніше освіта орієнтувалася на суспільство, то у сучасному світі вона усе більше переорієнтовується на особистість [2]. Тому популярними освітніми трендами стали елементи індивідуального навчання, серед яких формування індивідуальної освітньої траєкторії з вивченням вибіркового дисциплін, мікронавчання, спільне навчання, гейміфікація з діловими іграми, соціальне навчання, імерсійні навчальні середовища та STEM-освіта. Реальним та дієвим шляхом формування індивідуальної освітньої траєкторії є обрання вибіркового дисциплін відповідно до індивідуальних запитів та вподобань студента.

У Полтавському державному медичному університеті підготовка здобувачів бакалаврського рівня вищої медичної освіти за ОПП Медсестринство передбачає відведення 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС освітньої програми на вивчення вибіркового дисциплін. Вони уводяться кафедрами для ефективного використання можливостей університету з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів освіти, підвищення їхньої конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, урахування регіональних потреб тощо. Право вибору надається всім здобувачам; кількість вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік, кількість кредитів на їх вивчення та форми контролю визначаються робочим навчальним планом [3].

На кафедрі анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією здобувачі бакалаврського рівня ОПП Медсестринство як обов'язковий освітній компонент вивчають анатомію та фізіологію людини. Анатомія та фізіологія людини є базовою теоретичною дисципліною, яка закладає міцну основу для подальшого вивчення фундаментальних медико-біологічних дисциплін, враховуючи клінічні освітні компоненти. Її вивчення передбачає набуття

кожним здобувачем освіти знань у світлі природничо-наукових уявлень про будову і функції організму людини в цілому, вміння використовувати набуті знання при подальшому вивченні інших фундаментальних медико-біологічних наук, та у подальшій практичній діяльності. Проте, зважаючи на обмежений ліміт часу, відведений для вивчення дисципліни, традиційне вивчення анатомічної будови тіла людини за системним лінійним принципом, що не дозволяє приділити достатньої уваги численним клінічним аспектам морфології, актуальним стало впровадження до навчального процесу вибіркового компонентів, які б дозволили повноцінно їх висвітлити.

Для фахівців з медсестринства доцільним є вивчення не лише різнобічних аспектів клінічної анатомії, а й ознайомлення із основами оперативної хірургії, первинною хірургічною технікою та сучасними технологіями. Тому, відповідно до пропозицій викладачів кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією й побажань здобувачів освіти, за підтримки адміністрації, до ОПП Медсестринство були введені:

- ВК 31. Первинна хірургічна техніка та сучасні технології в оперативній хірургії;

- ВК 32. Клінічна анатомія і оперативна хірургія;

- ВК 33. Анатомія у симуляційних технологіях.

Вивчення запропонованих вибіркового компонентів дозволяє розширити коло знань із морфології людини, особливо її клінічно значущих аспектів; поглибити, закріпити та систематизувати відомості про будову та функції організму людини, отримані при вивченні ОК Анатомія та фізіологія людини; набути практичних навичок та професійних умінь з первинної хірургічної техніки та основ оперативної хірургії. Це актуально ще й тому, що значна частина випускників ОПП Медсестринство у майбутньому працюватиме у царині хірургії.

Для організації повноцінного вивчення вибіркового компонентів здобувачами ОПП Медсестринство, викладачі кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією працюють над модернізацією освітнього процесу з використанням інформаційних технологій, зокрема, впроваджуються імерсійні технології навчання, що за своєю сутністю є різними видами «занурення» (VR – віртуальна реальність, AR – доповнена реальність, MR – міксована реальність). Науково-педагогічні працівники при цьому вільно обирають зміст, форму, методи і засоби навчальної та методичної роботи із використанням передового зарубіжного та вітчизняного досвіду, що висвітлено у численних публікаціях науково-методичних конференцій. До всіх зазначених вибіркового компонентів були створені навчально-методичні комплекси, з якими здобувачі освіти можуть, зокрема, ознайомитися на сайті Університету. Для кращого вивчення вибіркового дисциплін здобувачами-бакалаврами

ОПП Медсестринство авторським колективом кафедр анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією й іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією було створено низку сучасних підручників [1].

На сьогодні формування індивідуальних освітніх траєкторій стало невід’ємним складником освітнього процесу. Вибіркові компоненти «Первинна хірургічна техніка та сучасні технології в оперативній хірургії», «Клінічна анатомія і оперативна хірургія», «Анатомія у симуляційних технологіях» дозволяють демократизувати навчальний процес здобувачів ОПП Медсестринство, сприяють поглибленню теоретичної та практичної підготовки відповідно до майбутніх професійних потреб та особистих запитів студентів. Колектив кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією активно працює над уведенням до ОПП Медсестринство вибірових морфологічних та споріднених з ними дисциплін, що дозволяє студентам поглибити та систематизувати знання про будову та функції організму людини, а також сприяє набуттю практичних навичок з оперативної хірургії.

Список використаних джерел:

1. Коптев М. М., Білаш С. М., Проніна О. М., Пирог-Заказникова А. В., Олійніченко Я. О., Донченко С. В., Кобеняк М. М. Міжкафедральні проєкти як складова освітнього процесу медичного вишу. *Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. Конф. (м. Полтава, 24-25 листопада 2022 р.)*. Полтава: ПДМУ, 2022. С. 116-118.

2. Силадій І. М. Демократичні зміни в системі вищої освіти. *Освітньо-науковий простір*. 2021. № 1. С. 74-81.

3. Положення «Про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти полтавського державного медичного університету» від 19 травня 2021 р. Полтава, 2021. 12 с. URL: https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/8clikW546JzSpxlYZZc6ZpcNFqRhNqZ8Ro5EMvg8.pdf